

REFERAT Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 2022-2025 d. 02-12-2025

Mødedato Tirsdag d. 02. december 2025 kl. 08:15

Mødested Mødelokale B1 (18 pers.)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Foretræde for udvalget.....	4
Meddelelser fra formanden.....	6
Meddelelser fra administrationen.....	7
Nyt fra medlemmernes deltagelse i råd, nævn og bestyrelser.....	8
Budgetopfølgninger 2025, 4. ordinære budgetopfølgning (BO4).....	9
Beslutning om forlængelse af Sundhedspolitikken 2021-2025 og den tilhørende handleplan.....	11
Beslutning om videreførelse af indsats målrettet særligt sårbare borgere.....	14
Orientering om status på aktuel model for nikotinafvænningsforløb.....	17
Beslutning om fremtidig model for nikotinafvænningsforløb, inkl. håndtering af midler til nikotinst	19
Beslutning om fremtidig søvnindsats.....	22
Genoptaget - Beredskab – serviceniveauer for tre dages beredskab.....	25
Orientering om anbefalinger fra netværksgruppen for rekruttering.....	28
Personaleomsætning 1.11.2024 - 31.10.2025.....	30
Årshjul.....	32
Underskriftside.....	33

Punkt 139: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-22-931043

Sagsfremstilling

Faste indkaldelser:

- Direktør Ulla Gramstrup
- Centerchef for Omsorg og Sundhed Rasmus Gormsen Hansen
- Centerchef for Organisation Thure Jørgensen

Beslutning

Godkendt. Leder af Sundhed Helle Oldrup Jensen deltog under punkterne 145-149.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Punkt 140: Foretræde for udvalget

00.01.00-G01-22-931043

Sagsfremstilling

Få foretræde for et politisk udvalg ved sag på dagsordenen

En borger, forening eller virksomhed i Odsherred Kommune kan få foretræde for et udvalg på et udvalgmøde, hvis borgeren, foreningen eller virksomheden er part i en sag, som udvalget skal behandle.

Formålet med at få foretræde er at styrke dialogen og inddragelsen i det politiske arbejde, herunder at få belyst enkeltpersoners eller grupperes synspunkter i en konkret sag, inden sagen behandles i udvalget.

Anmodningen om foretræde fremsendes til udvalgssekretæren og vurderes af udvalgsformanden i forhold til relevans. Af hensyn til planlægningen af udvalgets møde skal ønsket om foretræde for et udvalg være fremsendt pr. e-mail senest 2 hverdage forud for mødet. Anmodningen skal indeholde kontaktoplysninger på den/de personer, der ønsker foretræde, samt hvilken sag/sager på dagsordenen det vedrører.

Der kan kun søges om foretræde én gang i et sagsforløb, hvis sagen behandles i både fagudvalg (herunder flere fagudvalg) og Økonomiudvalget.

Træffetid

På udvalgmødet i marts og oktober kan borgere, foreninger eller virksomhed bede om træffetid for udvalgsformanden eller for hele udvalget.

Træffetid handler om at drøfte et anmeldt emne/tema inden for udvalgets område. Formålet er at høre borgernes synspunkter om et emne/en problemstilling og få en kort dialog for at forbedre beslutningsgrundlaget i sager på udvalgets område samt skabe en forståelse for de beslutninger, der træffes.

Sådan foregår mødet

Et foretræde er af begrænset varighed - maks. 15 min. - og formålet er at forelægge sagen. Udvalgsmedlemmerne kan stille opklarende spørgsmål. Udvalgsformanden leder drøftelserne under foretrædet. Selve beslutningen i sagen og den politiske drøftelse tages i udvalget for lukkede døre, efter at foretrædet er afsluttet.

Se kontaktoplysninger samt mere om mulighederne for foretræde for udvalget på kommunens hjemmeside [her](#).

Muligheden for at møde et udvalg både ved foretræde og ved træffetid om emne bortfalder i en periode af 3 måneder forud for kommunalvalg.

Få foretræde for et politisk udvalg ved sag på dagsordenen

En borger, forening eller virksomhed i Odsherred Kommune kan få foretræde for et udvalg på et udvalgmøde, hvis borgeren, foreningen eller virksomheden er part i en sag, som udvalget skal behandle.

Formålet med at få foretræde er at styrke dialogen og inddragelsen i det politiske arbejde, herunder at få belyst enkeltpersoners eller grupperes synspunkter i en konkret sag, inden sagen behandles i udvalget.

Anmodningen om foretræde fremsendes til udvalgssekretæren og vurderes af udvalgsformanden i forhold til relevans. Af hensyn til planlægningen af udvalgets møde skal ønsket om foretræde for et udvalg være fremsendt pr. e-mail senest 2 hverdage forud for mødet. Anmodningen skal indeholde kontaktoplysninger på den/de personer, der ønsker foretræde, samt hvilken sag/sager på dagsordenen det vedrører.

Der kan kun søges om foretræde én gang i et sagsforløb, hvis sagen behandles i både fagudvalg (herunder flere fagudvalg) og Økonomiudvalget.

Træffetid

På udvalgmødet i marts og oktober kan borgere, foreninger eller virksomhed bede om træffetid for udvalgsformanden eller for hele udvalget.

Træffetid handler om at drøfte et anmeldt emne/tema inden for udvalgets område. Formålet er at høre borgernes synspunkter om et emne/en problemstilling og få en kort dialog for at forbedre beslutningsgrundlaget i sager på udvalgets område samt skabe en forståelse for de beslutninger, der træffes.

Sådan foregår mødet

Et foretræde er af begrænset varighed - maks. 15 min. - og formålet er at forelægge sagen. Udvalgsmedlemmerne kan stille opklarende spørgsmål. Udvalgsformanden leder drøftelserne under foretrædet. Selve beslutningen i sagen og den politiske drøftelse tages i udvalget for lukkede døre, efter at foretrædet er afsluttet.

Se kontaktoplysninger samt mere om mulighederne for foretræde for udvalget på kommunens hjemmeside [her](#).

Muligheden for at møde et udvalg både ved foretræde og ved træffetid om emne bortfalder i en periode af 3 måneder forud for kommunalvalg.

Beslutning

Intet.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Punkt 141: Meddelelser fra formanden

00.01.00-G01-22-931043

Beslutningstema

Tage meddelelser fra formanden til efterretning.

Sagens opståen

Fast punkt på dagsordenen.

Indstilling

Direktøren indstiller til Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget at:

1. tage meddelelserne til efterretning.

Beslutning

Ingen.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Punkt 142: Meddelelser fra administrationen

00.01.00-G01-22-931043

Beslutningstema

Tage meddelelser til efterretning.

Sagens opståen

Fast punkt på dagsordenen.

Sagsfremstilling

Administrationen orienterer om:

Indstilling

Direktøren indstiller til Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget at:

1. tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

Ingen.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Punkt 143: Nyt fra medlemmernes deltagelse i råd, nævn og bestyrelser

00.01.00-G01-22-931043

Beslutningstema

Tage meddelelser til efterretning.

Sagens opståen

Fast punkt på dagsordenen.

Indstilling

Direktøren indstiller til Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget at:

1. tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

Hanne Caldron (N) orienterede om:

- Handicaprådets deltagelse i en AI-konference
- Handicaprådet og beredskabsplaner for ældre og udsatte borgere
- Møde i referencegruppen for tværfaglige teams.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Punkt 144: Budgetopfølgninger 2025, 4. ordinære budgetopfølgning (BO4)

00.30.00-G01-24-9

Kompetence

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Beslutningstema

Tage den 4. ordinære budgetopfølgning og opfølgning på Budgetaftale 2025 til efterretning.

Sagens opståen

Byrådet har besluttet, at der årligt udarbejdes fire ordinære budgetopfølgninger til politisk behandling på møderne i april, juni, oktober og december måned.

Sagsfremstilling

Fagcentrene har i samarbejde med Økonomi udarbejdet budgetopfølgning pr. 30. september 2025. På de enkelte områder er der taget stilling til forventningerne til regnskabsresultatet på de nuværende kendte forudsætninger og de enkelte budgetansvarlige har indmeldt deres forventninger til, om de overholder de givne bevillinger.

Resultat af budgetopfølgningen på udvalgets område:

Drift:

Der forventes et merforbrug på 0,6 mio. kr.

Merforbruget vedrører Medfinansiering og skyldes i det væsentligste forventede merudgifter til hospice og færdigbehandlede patienter. Forbruget til hospice og færdigbehandlede patienter skal ses i lyset af et mindreforbrug på Lysningen.

Udvalgstabel med uddybende bemærkninger samt opfølgning på Budgetaftale 2025 fremgår af bilag.

Lovgrundlag

Lov om kommunernes styrelse § 40 og Byrådets godkendte principper for budgetopfølgninger.

Økonomiske konsekvenser

Der forventes et samlet merforbrug på udvalgets område på 0,6 mio.kr.

Ved sidste budgetopfølgning var forventningen et merforbrug på 0,5 mio. kr. før tilførsel af midtvejsregulering mv. Udvalget blev tilført 0,5 mio. kr., hvorefter forventningen på udvalgets område var budgetoverholdelse.

Der er ingen bevillingsændringer på udvalgets område i denne opfølgning.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Udtalelser og høring

Indstilling

Direktøren indstiller til Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, at:

1. Tage budgetopfølgningen på udvalgets område til efterretning.

2. Tage opfølgning på Budgetaftale 2025 til efterretning.

Beslutning

Ad 1-2. Taget til efterretning.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Bilag

TSF Bilag BO4 2025

Budgetaftale 2025 - status 31 oktober

Punkt 145: Beslutning om forlængelse af Sundhedspolitikken 2021-2025 og den tilhørende handleplan

29.00.00-P22-19-2

Kompetence

Byrådet via Trivsels-, Sundheds-, og Forebyggelsesudvalget.

Beslutningstema

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller til Byrådet, at Sundhedspolitikken 2021-2025 og den tilhørende handleplan forlænges til udgangen af 2027.

Sagens opståen

Sundhedspolitikken ”Sammen om sundhed – Odsherred i bevægelse 2021-2025” (bilag 1) udløber ved årets udgang. Det samme gælder den tilhørende handleplan for sundhedspolitikken udmøntning 2024-2025 (bilag 2).

Nedenfor argumenteres for indstillingen om, at sundhedspolitikken og handleplanen forlænges til udgangen af 2027.

Sagsfremstilling

Som det fremgår af sundhedspolitikken, skal den bidrage til at ”sætte en folkesundhedsbevægelse i gang i Odsherred”, så flere trives og lever det liv, de drømmer om – uden sygdom og mistrivsel – samt til at Odsherred ”sættes på landkortet” som en kommune, hvor borgernes og medarbejdernes sundhed og trivsel prioriteres højt.

Politikken indeholder fem målsætninger, der er udfoldet i dokumentet, og som lyder - vi vil:

- bygge på det, der virker
- skabe gode og sunde rammer
- løfte sundheden på tværs
- skabe mere lighed i sundhed
- skabe sunde lokalsamfund og fællesskaber

Ambitionerne i politikken er høje – og fortsat relevante. Det bekræftes blandt andet af rapporten fra Vidensråd for Forebyggelse (2024): ”Strukturel forebyggelse – med fokus på kost, tobak og nikotin, alkohol og fysisk aktivitet” (bilag 3) samt Sundhedsstyrelsens 11 forebyggelsespakker ([læs mere her](#)).

Forslaget om at forlænge den nuværende sundhedspolitik til udgangen af 2027 vil give et nyt byråd mulighed for at konstituere sig og samtidig sikre, at en ny sundhedspolitik kan tage højde for de aktuelle reformer såsom reformen af beskæftigelsesindsatsen, ældreformen og sundhedsreformen – herunder folkesundhedsloven.

Folkesundhedsloven forventes at træde i kraft den 1. januar 2027 og vil indebære, at kommunerne forpligtes til systematisk og tværgående at arbejde for at styrke folkesundheden og mindske uligheden i sundhed. Loven betyder, at kommunerne skal integrere sundhedstænkning i forskellige politikområder som fx byplanlægning, transport og boligpolitik. Arbejdet med forebyggelse og sundhedsfremme skal desuden foregå i tæt samarbejde med civilsamfundet, de almene boligorganisationer, lokale virksomheder med flere.

Sundhedspolitikken handleplaner

For at konkretisere de enkelte målsætninger i sundhedspolitikken er der i perioden 2021-2025 udarbejdet tre handleplaner, som alle er godkendt i Byrådet via Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget:

- Handleplan 2021
- Handleplan 2022-2023
- Handleplan 2024-2025

Den seneste handleplan indeholder syv indsatsområder:

1. Mental sundhed og trivsel for alle

2. Flere aktive fællesskaber
3. Fremme af sundhed og trivsel for ansatte i Odsherred Kommune
4. Synlige og tilgængelige sundhedstilbud
5. Sunde rammer – mad, måltider og fysisk aktivitet
6. Etablering af tobaksfrie udearealer
7. Alkohol og rusmidler – fælles om ungelivet

Der er i perioden blevet arbejdet med alle syv indsatsområder, og der er fortsat mulighed for yderligere implementering – fx i forhold til at skabe sunde rammer omkring borgernes liv og styrke den mentale sundhed og trivsel for alle og nedbringe brug af alkohol og rusmidler for unge.

Odsherred Kommune indgår i et partnerskab med Steno Diabetes Center Sjælland om fremme af børn og unges sundhed og trivsel og har desuden flere samarbejdsaftaler med bl.a. DGI Midt- og Vestsjælland og DBU. Kommunen deltager også i initiativer som "Røgfri Fremtid", "ABC for Mental Sundhed" og "Folkebevægelsen mod Ensomhed".

Dermed har administrationen allerede adgang til både retning, viden og relevante samarbejder, der kan understøtte arbejdet med at fremme sundhed og trivsel for borgerne i Odsherred. Der vurderes derfor ikke at være et presserende behov for en ny handleplan på nuværende tidspunkt.

Administrationen indstiller derfor, at den nuværende handleplan ligeledes forlænges til 2027, og at der arbejdes videre med de spor, der allerede er lagt.

Det betyder, at implementeringen af den nuværende sundhedspolitik og handleplan fortsætter, mens der i 2026/2027 gennemføres opfølgning og igangsættes en proces for at udarbejde en ny sundhedspolitik gældende fra 2028 – med inddragelse af relevante aktører og hensyn til igangværende indsatser, reformer og faglige anbefalinger.

Lovgrundlag

Sundhedsloven § 119.

Økonomiske konsekvenser

Der er tildelt 0,5 mio. kr. årligt til at udmønte sundhedspolitikken.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Udmøntningen af Sundhedspolitikken og den tilhørende handleplan skal bidrage til at højne både borgernes og medarbejdernes sundhed og trivsel.

Udtalelser og høring

Indstilling

Direktøren indstiller til Trivsels-, Sundheds-, og Forebyggelsesudvalget at indstille til Byrådet, at:

1. Sundhedspolitikken "Sammen om sundhed - Odsherred i bevægelse 2021-2025" forlænges til udgangen af 2027.
2. Sundhedspolitikken handleplan 2024-2025 forlænges til udgangen af 2027.

Beslutning

Ad 1. Indstillet.

Ad 2. Indstillet med en bemærkning om, at der løbende skal arbejdes med udmøntning af handleplanen, og at det løbende administrativt skal vurderes, om handleplanen skal ændres.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Bilag

Bilag 1_Sundhedspolitik_2021-2025

Bilag 2_Handleplan_for_Sundhedspolitikens_udmoentning_i_2024-2025

Bilag 3_Vff_strukturelforebyggelse_sep2024_rapport

Punkt 146: Beslutning om videreførelse af indsats målrettet særligt sårbare borgere

29.00.00-P22-19-2

Kompetence

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Beslutningstema

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget beslutter videreførelse af forebyggelsestilbud til særligt sårbare borgere i 2026.

Sagens opståen

Den 11. marts 2025 traf Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget beslutning om at afprøve et nyt forebyggelsestilbud målrettet særligt sårbare borgere, som led i udmøntning af sundhedspolitikens midler ([Punkt 35](#)) og fik den 9. september 2025 status på indsatsen ([Punkt 113](#)).

I nærværende sag præsenteres Trivsels-, sundheds- og Forebyggelsesudvalget for en opsamling på indsatsen og med afsæt heri træffe beslutning omkring videreførelse af indsatsen i 2026 eller fast etablering af indsatsen.

Sagsfremstilling

Forebyggelsestilbuddet har til formål at udvikle og afprøve en lokal forebyggelsesmodel, der er tilpasset borgere med psykisk nedsat funktionsevne og samtidigt har en kronisk somatisk sygdom som fx KOL, kræft, hjerte-kar-sygdom eller type 2-diabetes.

Modellen inkluderer indsatser såsom; sundhedscafé i Aktivitetshuset i Vig, hvor borgere kan få en sundhedssamtale alene eller sammen med mentor/støtte-kontaktperson, gruppeforløb for borgere der ønsker viden om og kompetencer til at håndtere livet med kronisk somatisk sygdom og kompetenceudvikling af medarbejderne i socialpsykiatrien, så de kan støtte borgerne ift. sund levevis.

Indsatsen er udviklet og planlagt i tæt samarbejde mellem Socialpsykiatrien og Sundhedsrådgivningen i Sundhedsafdelingen. Siden medio august 2025 har en sundhedsrådgiver fra Sundhedsafdelingen fast været til stede i Aktivitetshuset i Vig i gennemsnit 10-12 timer om ugen, fordelt på to dage. På den måde er sundheds- og forebyggelsesindsatsen bragt tættere på målgruppen med det formål at opnå størst mulig effekt.

Fra august 2025 har følgende aktiviteter været iværksat og status er:

Sundhedssamtaler: Der er gennemført sundhedssamtaler i Aktivitetshuset i Vig med fokus på trivsel og sundere livsstil for borgere med både somatisk og/eller psykisk sygdom. Samtalerne er holdt både som drop-in og via booking. I praksis har de uformelle drop-in-samtaler fyldt mest: der er gennemført 24 uformelle og 13 bookedede samtaler. Tre samtaler kom i stand efter opfordring fra mentor, og fire borgere er blevet henvist videre til egen læge. Derudover har sundhedsrådgiveren afholdt ni afklarende samtaler om deltagelse i et vægtneutralt Ligevægtsforløb i Sundhedsrådgivningen.

Holdforløb: Der er igangsat et holdforløb baseret på den vægtneutrale tilgang 'ligevægt i krop og sind' målrettet borgere tilknyttet Socialpsykiatrien. Holdet består af syv borgere, strækker sig over ni mødegange á to timer, og indeholder både undervisning med deltagerinvolvering og bevægelsesaktiviteter. Holdet afsluttes 1. december 2025.

Sundhedsdag i aktivitetshuset: Erfaringerne har vist, at målgruppen ikke var særlig modtagelig for at få målt blodtryk, lungefunktion og blodsukker i forbindelse med de almindelige sundhedssamtaler. Derfor er der afprøvet Sundhedsdag i Aktivitetshuset d. 7/11, hvor borgere kunne dropout-mødes, stille spørgsmål og få målinger taget. Her blev der gennemført 12 blodtryksmålinger, 15 blodsuktermålinger, 13 lungefunktionsmålinger samt fem sundhedssamtaler. Én borger blev henvist til forløb i Sundhedsrådgivningen og fire til egen læge – én pga. forhøjet blodtryk og tre pga. lav lungefunktion.

Sundhedsrådgiveren har desuden deltaget fast i morgenmøder og borgermøder 1–2 gange ugentligt og i tilberedning af morgenmad sammen med borgerne én gang om ugen. Denne kontinuitet og deltagelse i praksisfællesskabet har

understøttet udvikling af tryghed, fortrolighed og tillid. Sundhedsrådgiveren har desuden bidraget løbende med faglig viden og pædagogisk tilpassede sundhedsaktiviteter i køkkenet/caféen – eksempelvis i forbindelse med frokost og bagning – med fokus på sundere måltider og forebyggelse af sygdom.

Kompetenceudvikling: Der er gennemført kompetenceudviklingsforløb for medarbejdere i Aktivitetshuset og de udekørende teams med fokus på KOL, type 2-diabetes og hvordan medarbejdere kan bidrage til tidlig opsporing af symptomer. Der har desuden været informationsmøder for mentorteamet (7 medarbejdere) og bostøtteteamet (12 medarbejdere) om Sundhedsrådgivningens indsatser. Her var tilbagemeldingen, at de nu i højere grad kan opfordre borgere til at benytte tilbuddene.

Indsatserne justeres løbende i samarbejde mellem Sundhedsrådgivningen og Socialpsykiatrien. Midlerne på 120.000 kr. er bevilget til 2025 og afprøvningen afsluttes i december 2025.

Ovenstående aktiviteter viser at der er gode intentioner og grundlag for at bygge videre på de resultater der er opnået indtil nu. For at kunne lave en retvisende evaluering og pege på bæredygtige tiltag, er der behov for en længere afprøvningsperiode med de samme aktiviteter suppleret med indsatser, som opstår i forbindelse med at der genereres flere erfaringer og afdækkes behov.

En forlængelse af afprøvningsperioden og videreførelse af aktiviteterne i 2026 anbefales af både Center for Social og Arbejdsmarked og Center for Omsorg og Sundhed.

Det kan på sigt overvejes at etablere en lignende indsats på øvrige aktivitets- og værestedstilbud for handicappede og udsatte borgere.

Evaluering:

Evaluering af indsatsen i både 2025 og 2026 præsenteres for udvalget i oktober 2026, hvor den eventuelle fremtidige forankring ligeledes beslutes.

Lovgrundlag

Sundhedsloven §119.

Økonomiske konsekvenser

Jævnfør budgetaftalen for 2023 er der årligt bevilget 0,5 mio. kr. til at understøtte aktiviteter i forbindelse med udmøntning af sundhedspolitikken "Sammen om sundhed - Odsherred i bevægelse". Beløbet var i 2025, 557.000 kr. og der blev heraf afsat 120.000 kr. for 9 mdr. indsats, som led i afprøvningen.

Forlængelse af afprøvningsperioden og videreførelse af Forebyggelsestilbud til særligt sårbare borgere i hele i 2026 kan finansieres ved, at der afsættes 160.000 kr. for 12 mdr. indsats af sundhedspolitikens midler for 2026. Det betyder en disponering af næste års sundhedspolitik midler.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Indsatsen forventes at styrke borgernes fysiske og mentale sundhed gennem tidlig opsporing, forebyggelse og øget adgang til sundhedsfaglig støtte i trygge, kendte rammer. Det kan føre til øget trivsel, færre uopdagede helbredsproblemer og bedre sammenhæng mellem sociale og sundhedsfaglige tilbud.

Samtidig forventes indsatsen at skabe positive interne effekter, og har allerede styrket det tværfagligt samarbejde, og den faglig udvikling blandt medarbejderne i henholdsvis Sundhedsafdelingen og Socialpsykiatrien og har forbedret den relationelle koordinering – en nøglefaktor i arbejdet med særligt sårbare borgere.

Udtalelser og høring

Indstilling

Direktøren indstiller til Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, at:

1. Beslutte om Forebyggelsestilbud til særligt sårbare borgere skal yderligere afprøves og videreføres i 2026 via finansiering af Sundhedspolitikens midler for 2026.

Beslutning

Besluttet.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Punkt 147: Orientering om status på aktuel model for nikotinafvænningsforløb

29.09.00-G01-23-9

Kompetence

Trivsels-, Sundheds- og forebyggelsesudvalget.

Beslutningstema

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget orienteres om status på aktuel model for nikotinafvænningsforløb.

Sagens opståen

Trivsels-, Sundheds- og forebyggelsesudvalget besluttede på deres møde den 16. april 2024 ([punkt 37](#)) at udlicitere kommunale rygestopforløb til den private leverandør, Stoplinien med E-kvit som gratis supplement. E-kvit er et gratis rygestop-program, der findes som både app og online.

Udvalget har bedt om en evaluering af modellen to år efter beslutningen, dvs. i april 2026. Grundet lav tilslutning til forløbene og udfordringer med at kunne dokumentere effekten i den nuværende model vurderer administrationen imidlertid, at der er behov for en tidligere politisk orientering. Da ovenstående kan være en indikation af, at modellen ikke fungerer efter hensigten, bliver udvalget i efterfølgende, særskilt sag bedt om at genbesøge beslutningen og træffe en ny beslutning om den fremtidige model.

Udvalget præsenteres i nærværende sag for aktuel status på nuværende model for nikotinafvænningsforløb. Dette som baggrund for efterfølgende beslutning om fremtidig model for indsatsen.

Sagsfremstilling

Siden Stoplinien overtog kommunens rygestopforløb den 1. maj 2024, er i alt 36 borgere startet i individuelle samtaleforløb (19 i 2024 og 17 i 2025) (pr. oktober). Af de 36 forløb har 21 borgere (12 i 2024 og 9 i 2025) gennemført tre eller flere samtaler. Forløb med tre eller flere samtaler udløser fakturering uanset om det fulde forløb, bestående af 5-7 samtaler, gennemføres.

Derudover er der gennemført 20 (6 i 2024 og 14 i 2025) enkeltstående samtaler i perioden. Dvs. forløb, hvor borgeren har haft én samtale med Stoplinien, som ikke har givet anledning til at fortsætte forløbet.

Datagrundlaget fra Stoplinien er relativt beskedent, idet mange borgere ikke har ønsket at deltage i en opfølgende samtale efter kursets afslutning. Der er registreret afslutningsskemaer på 8 og 3 borgere i henholdsvis 2024 og 2025. Blandt de borgere, som har modtaget en opfølgende samtale, ses at 4 (50 %) har gennemført kurset i 2024 og 1 (33,3%) har gennemført kurset i 2025. Blandt de 4 borgere med forløb i 2024 var 2 (25 %) røgfrie ved kursets afslutning, mens 1 (16,6 %) ud af 6 valide opfølgninger var røgfri efter 6 måneder og 3 (50 %) havde reduceret deres forbrug af tobak og nikotin med mindst 50 %. Til sammenligning var der i 2025 ingen af de tre borgere, som var røgfrie ved kursets afslutning eller 6 måneder senere.

Den faglige vurdering er, at den opfølgende kontakt kan opleves som en form for 'kontrol' og derfor være sårbar for nogle borgere at deltage i. Det kan således ikke udelukkes, at fraværet af et relationelt element i den nuværende model bidrager til den lave opfølgingsrate.

Derudover viser data fra Stoplinien, at der ikke er blevet planlagt tilbagefaldsforebyggelse for nogen af borgerne. Samtidig er den gennemsnitlige alder blandt de borgere, der har taget imod en opfølgende samtale, 59 år i 2024 og 63,7 år i 2025. Dette kan indikere, at modellen ikke appellerer til den yngre målgruppe.

Til sammenligning har kommunens Sundhedsrådgivning – som varetager kommunens øvrige patient- og borgerrettede forebyggelsesindsatser – i perioderne maj–december 2024 og januar–oktober 2025 modtaget henholdsvis 23 og 28 henvisninger fra blandt andet sygehus eller egen læge på borgere med henblik på rygestopindsats. Borgerne har fået information om kommunens tilbud på området og er på den baggrund blevet henvist videre til Stoplinien. Det er ikke muligt at trække statistik på, hvor mange af borgerne som er endt med at opsøge Stoplinien.

I perioden med kommunal varetagelse af rygestopforløb har der i gennemsnit været afviklet 3-4 årlige holdforløb med 5-10 deltagere. I 2023 blev der som noget nyt afviklet et rygestophold på værestedet Vendepunktet i Vig, målrettet 8 borgere med tilknytning til socialpsykiatrien.

Af data fra Stopbasen fremgår det, at der i perioden januar 2018 til april 2023, hvor forløbene blev varetaget kommunalt, er blevet udarbejdet opstartsskema for 128 borgere i et rygestopforløb. 79 borgere (61,7 %) gennemførte kurset, hvoraf 32 borgere (40,5 %) var røgfrie ved afslutning. For forløbet i socialpsykiatrien var 4 ud af 8 borgere (50 %) røgfrie, og yderligere 2 havde reduceret deres forbrug. Tre borgere var fortsat røgfrie tre måneder efter afslutning af forløbet. Det har ikke været muligt at trække valide data på andelen af røgfrie borgere efter 6 måneder.

Baseret på ovenstående ses en tendens til at både gennemførelsesraten og succesraten målt ved røgfrihed ved kursets afslutning har været højere i den kommunale model end i den aktuelle model med ekstern varetagelse. Det bør dog bemærkes, at datagrundlaget for modellen med ekstern varetagelse er meget beskedent, samt at det ikke er muligt at sammenligne de to modeller på effekt målt ved andelen af røgfrie borgere efter 6 måneder.

Lovgrundlag

Sundhedsloven § 119.

Økonomiske konsekvenser

Kommunen er blevet faktureret knap 10.000 kr. i 2024 og knap 8.000 kr. i 2025 for nikotinstopforløb varetaget af Stoplinien.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Ifølge Kræftens Bekæmpelse er rygning den enkeltstående faktor, der forårsager flest kræfttilfælde i Danmark. Rygning øger risikoen for mere end 15 forskellige kræftformer og er samtidig en væsentlig årsag til en lang række andre alvorlige sygdomme. Derfor er det en betydelig udfordring, at så få borgere vælger at benytte kommunens tilbud om nikotinstopforløb.

Udtalelser og høring

Indstilling

Direktøren indstiller til Trivsels-, Sundheds- og forebyggelsesudvalget, at:

1. tage orientering om aktuel model til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Punkt 148: Beslutning om fremtidig model for nikotinafvænningsforløb, inkl. håndtering af midler til nikotinsubstitution

29.09.00-G01-23-9

Kompetence

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Beslutningstema

Trivsels-, Sundheds- og forebyggelsesudvalget beslutter fremtidig model for kommunens varetagelse af nikotinafvænningsforløb, herunder håndtering af midler til nikotinsubstitution.

Sagens opståen

Udvalget er i punkt 147 på nærværende møde blevet orienteret om aktuel status på modellen. På den baggrund lægges der op til at udvalget i nærværende sag beslutter fremtidig model for varetagelse af nikotinstopforløb, herunder kommunens tilgang til håndtering af nationale midler til gratis nikotinsubstitution.

Sagsfremstilling

Som afsæt for beslutning om fremtidig model for nikotinafvænningsforløb præsenteres udvalget for fire mulige modeller i bilag 1, dette sammen med information om øvrige nationale rammer, som får betydning for den fremtidige samlede nationale nikotinindsats.

Anvendelse af Stoplinien bliver gratis i en toårig forsøgsordning

Nikotinstopforløb ved Stoplinien bliver i en forsøgsordning på to år gratis for alle borgere fra 2026. Det betyder, at eksisterende samarbejdsaftaler med Stoplinien sættes i bero, herunder også aftalen med Odsherred Kommune.

Udmøntningsaftale for kræftpakke V medfører nye rammer for nikotinstop-indsatser

Regeringen offentliggjorde den 23. maj 2025 Kræftplan V. Regeringen og KL er enige om at understøtte, at flere kræftpatienter og borgere i risiko for kræft kan påbegynde et rygestop. Af udmøntningsaftalen for 2025 ([link](#)) fremgår det derfor, at der afsættes midler til vederlagsfri nikotinafvænningsmedicin i forbindelse med kommunernes stopforløb. Det omfatter både godkendte håndkøbspræparater og receptpligtig medicin.

Målgruppen er kræftpatienter samt borgere, der bruger tobaks- eller nikotinprodukter og deltager i et kommunalt stopforløb. Kommunerne administrerer ordningen og indgår aftaler med apoteker. Stoprådgiveren vurderer i dialog med borgeren, om medicin er relevant, og henviser til egen læge ved behov for receptpligtig behandling. Kommunerne registrerer brugen af den vederlagsfri medicin i STOPbasen.

I forlængelse af udmøntningsaftalen for 2025 forventes der i efteråret 2025 at blive indgået en politisk aftale om udmøntningen af midlerne i Kræftplan V for 2026 og de efterfølgende år.

Forslag om tilgang til håndtering af nikotinsubstitution

Med inspiration fra andre kommuner, fx Roskilde Kommune foreslås det, at udmøntningen af midlerne skal ske i et samarbejde med kommunens apoteker, hvortil der vil blive udstedt gavekort fra kommunen til dækning af nikotinsubstitution.

Administrationen foreslår, at midlerne håndteres som en pulje, med mulighed for at overføre eventuelle restmidler fra indeværende år til kommende år.

Udmøntning af midlerne er endnu ikke igangsat. Det skyldes, at midlerne er blevet tildelt kommunerne relativt sent i 2025 samt at Odsherred Kommune i den aktuelle model ikke er i kontakt med borgere, som er i gang med et rygestopforløb. På den baggrund er der med afsæt i den nuværende model blevet drøftet en mulig fremtidig samarbejdsmodel, som også kan rumme indsatsen med nikotinsubstitution.

Fremtidige mulige modeller for nikotinstopforløb

Udvalget skal forholde sig til 4 mulige modeller for fremtidig afvikling af kommunens nikotinstopforløb.

Det drejer sig om følgende modeller:

1. Kommunal varetagelse (4 forløb årligt) + Stoplinien + E-kvit
2. Kommunal varetagelse (fx 2 forløb årligt) + Stoplinien + E-kvit
3. Stoplinien som ekstern leverandør med E-kvit som supplement
4. Tilkøb af Rygestopkonsulenterne A/S.

I alle modeller varetages undervisningen af uddannede rygestoprådgivere med afsæt i en veldokumenteret metode samt et opdateret og valideret koncept, hvilket sikrer, at undervisningen forventeligt er af høj kvalitet. Bilag 1 indeholder en detaljeret beskrivelse af modellerne inkl. oplysninger omkring gennemførelsesrater og effekt målt ved røgfrihed ved kurssets afslutning og/eller 6 måneder efter afslutning. Målt på effekt ses en indikation af at model 4 er at foretrække.

Administrationens anbefaling

Administrationen anbefaler som udgangspunkt model 1, hernæst model 2 som fremtidig løsning, da vurderingen er, at en model med kommunal varetagelse giver de bedste rammer for at imødekomme målgruppens forskellige behov og ressourcer. I begge modeller er det muligt at kombinere kommunale forløb med Stopliniens gratis tilbud og E-kvit. I model 2 med et mindre antal årlige kommunale forløb end i model 1, hvilket giver lavere udgifter. Med afsæt i kommunens sundhedsprofil, er den faglige vurdering dog, at der er fagligt belæg for at afvikle mere end 2 forløb om året.

I begge modeller vil borgerne blive stratificeret efter behov, ressourcer og motivation, så de får det mest relevante forløb. Det forventes at øge både gennemførelses- og succesrate. Samtidig sikrer modellerne kontinuitet med og synergi ift. eksisterende kommunale tilbud og imødekommer samtidig Stopliniens tidligere vurdering af, at deres tilbud ikke kan stå alene. Hertil er erfaringen, at en væsentlig fordel ved de kommunale forløb er, at grupperne mødes fysisk og dermed får mulighed for at opbygge relationer og udveksle erfaringer. Et fællesskab som i mange tilfælde har stor betydning for borgernes motivation til både at gennemføre kurset og – i bedste fald – opnå et varigt nikotinstop."

Den beskrevne tilgang til udmøntning af midler til nikotinsubstitution forventes at kunne anvendes uanset valg af fremtidig model for nikotinstopforløb. Det må dog forventes, at der vil være behov for kommunale ressourcer til koordinering i de situationer, hvor en ekstern leverandør varetager forløbet.

Data fra Sundhedsprofilen

Ovenstående skal holdes op imod det faktum, at der hvert år dør ca. 16.000 personer i Danmark af rygning samtidig med, at der i Odsherred Kommune er en relativt høj andel af daglige rygere, som kunne have gavn af et rygestopforløb. I 2021 var der ifølge Sundhedsprofilen 16,4% af borgerne i Odsherred Kommune over 16 år som var dagligrygere. Det svarer til cirka 4.700 borgere. Hertil kommer de borgere, der dagligt brugte andre nikotinprodukter som eksempelvis snus og nikotinposer. I 2021 udgjorde denne gruppe yderligere omkring 1.100 borgere over 16 år.

Ovenstående understreger betydningen af at have et nikotinafvænningsstilbud, som imødekommer målgruppens behov og ressourcer samtidig med at indsatsen kan dokumenteres at have effekt.

Lovgrundlag

Sundhedslovens § 119.

Økonomiske konsekvenser

Udgifter til modellerne:

Model 1: 73.000-93.000 kr. for 4 forløb årligt, afhængigt af antal deltagere.

Model 2: 36.500-46.500 kr. for 2 kommunale forløb årligt, afhængigt af antal deltagere.

Model 3: Gratis i 2026-2027. Bemærk dog forventning om beskedent ressourcetræk til kommunal "markedsføring" og synliggørelse af tilbuddet.

Model 4: 100.620 kr. for 4 forløb årligt + basishonorar på 16.975 kr. én gang årligt. Hertil beskedent kommunalt ressourcetræk til koordinering og planlægning sammen med virksomheden på omkring 8.000 kr. for fire forløb. Det svarer til en samlet udgift på cirka 125.500 kr. om året.

Bemærk, at økonomien til modeller indeholdende forløb ved Stoplinien kan ændre sig efter 2027, afhængigt af om Stopliniens tilbud forbliver gratis.

Økonomisk set er model 3, hvor Stoplinien fungerer som eneste leverandør, at foretrække, da modellen i en toårig periode er helt gratis. Det skal dog bemærkes, at Stoplinien tidligere har vurderet, at deres tilbud ikke kan stå alene.

Forskellen i modellernes udgifter bør ikke vurderes isoleret set, men derimod også måles op imod eventuelle forskelle i gennemførelsesrate og effekt. Se mere herom i bilag 1.

Midler til vederlagsfri nikotinsubstitution

Regeringen har afsat 600 mio. kr. årligt fra 2025 og frem til initiativerne i Kræftplan V. Ifølge udmøntningsaftale for 2025 er der afsat 10 mio. kr. i 2025 til vederlagsfri rygestopmedicin. Det svarer til cirka 60.000 kr. i bloktilskud til Odsherred Kommune. Udmøntningen af midlerne er endnu ikke påbegyndt, og administrationen foreslår, at midlerne håndteres som en pulje, hvor eventuelle restmidler fra indeværende år overføres til kommende år.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Det er veldokumenteret, at rygning er den vigtigste forebyggelige årsag til sygdom og død i Danmark. Enhver form for rygning skader helbredet – både for den, der ryger, og for omgivelserne. Derfor kan effektiv nikotinstopindsats have stor positiv betydning for målgruppens sundhed og omgivelser, og for følgeomkostninger til behandling af sygdom.

Udtalelser og høring

Indstilling

Direktøren indstiller til Trivsels-, Sundheds- og forebyggelsesudvalget, at:

1. Godkende forslag om at oprette pulje for midler til nikotinsubstitution.
2. Godkende forslag om tilgang til håndtering af midler til nikotinsubstitution.
3. Beslutte fremtidig model for nikotinafvænningsforløb.

Beslutning

Ad 1-2. Godkendt.

Ad 3. Udvalget besluttede model 2 og ønsker en evaluering inden udgangen af 2027.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Bilag

Bilag 1. Modeller for varetagelse af nikotinafvænningsforløb_2026

Punkt 149: Beslutning om fremtidig søvnindsats

29.09.00-P22-23-1

Kompetence

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Beslutningstema

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget beslutter fremtidig søvnindsats med afsæt i evalueringen af håndholdt søvnforløb for sårbare unge over 15 år og afprøvning af 'Hvil'-app.

Sagens opståen

Den 15. maj 2024 traf Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget beslutning om at afprøve individuelle online søvnforløb og håndholdt søvnindsats målrettet unge. Dette som led i udmøntning af sundhedspolitikens midler i 2024 ([punkt 56](#)).

Den 5. februar 2025 blev udvalget orienteret om foreløbig status på indsatsen ([punkt 19](#)) og fik den 9. september 2025 en afsluttende status på digital søvnindsats ([punkt 112](#)). Evalueringen fra digital søvnindsats viste, at af de 102 aktiverede forløb af både borgere og medarbejdere havde 21 brugere gennemført hele forløbet. For de gennemførte forløb havde 66,7 % oplevet forbedret søvn og 38,1 % har opnået klinisk signifikant forbedring af deres søvn.

I nærværende sag præsenteres udvalget for evaluering af håndholdt søvnindsats, og med afsæt i både evalueringen og erfaringerne med digital søvnindsats, præsenteret den 9. september 2025, besluttet fremtidig søvnindsats.

Sagsfremstilling

Vedvarende kort søvn og nedsat søvnkvalitet hos både børn, unge og voksne er forbundet med ringere livskvalitet, trivsel og psykisk, fysisk og social funktion. Søvn forbedrer ydermere immunforsvaret, styrker hukommelse og kreativitet og er med til at forebygge stress, angst og depression. En god nattesøvn kan bidrage til et godt liv, og er dermed lige så afgørende for, at vi trives og har det godt, som sund kost og motion.

Evaluering af Håndholdt søvnindsats, målrettet unge

Formålet med indsatsen var at styrke unges søvnvaner og generelle trivsel gennem undervisning og pædagogisk understøttede aktiviteter, hvor naturen fungerede som rammeskabende element. Underviserne havde forud gennemført både en søvnvejlederuddannelse og et kursus i natur-baseret sundhedsfremme, og forløbet bygger på metoder, som er afprøvet i andre kommuner.

Gennemførelse af forløbet: Der var planlagt to gruppeforløb, men alene ét kunne gennemføres i samarbejde med STU (Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse). Seks unge deltog, hvoraf fem gennemførte forløbet med varierende fremmøde. Undervisningen fandt sted udendørs over seks mødegange i marts og april 2025, og var tilpasset de unges koncentrationsevne og STU's anbefalinger. Evalueringen af forløbet er vedhæftet i bilag 1, opsummerende er flg. erfaringer:

Resultater og erfaringer

Evalueringen peger på en række positive erfaringer. Det var en styrke, at fagpersonalet, som de unge er tilknyttet i dagligdagen, deltog i forløbet, flere deltagere oplevede naturen som en positiv ramme. Motivation og fremmøde var variende hos de unge, og det var udfordrende at fastholde deres opmærksomhed under hele undervisningen. Enkelte unge ændrede konkrete vaner, fx ved at gå tidligere i seng, reducere skærmb brug eller bruge naturen til at finde ro.

Rekruttering af unge til forløbet var vanskelig. Selv om der indledningsvist var aftaler med 2 uddannelsessteder måtte begge parter trække sig kort før opstart. Det betød, at kun STU-forløbet blev gennemført. Det var sårbart for rekrutteringen, at Sundhedsrådgivningen ikke har direkte kontaktflade til målgruppen.

Konklusion

Unge deltagelse i et søvnforløb skal baseres på deres egen motivation, og formål og forventninger skal kommunikeres klart fra start. Naturen fungerer godt som ramme, da ophold i naturen kan reducere stress og fremme ro, koncentration og

mental sundhed. Indsatsen har i begrænset omfang skabt direkte forandring i de unges søvnvaner, men enkelte unge med motivation oplevede forbedringer.

Med afsæt i erfaringer fra anvendelse af hvil app'en ([punkt 112](#)) og ovenstående evaluering anbefales følgende i forhold til forebyggelse af sønvnanskeligheder.

Anbefaling til fremtidig søvnindsats

De præsenterede erfaringer viser, at de afprøvede indsatser ikke bør videreføres i deres nuværende form, men i stedet tænkes ind i en mere helhedsorienteret vurdering af borgernes samlede situation og behov. I dag er der ingen systematiske tilbud i kommunen, der adresserer sønvnanskeligheder. Hvis en søvnindsats for alvor skal give mening og effekt, kræver at der udvikles en differentieret søvnindsats, hvor stratificering indgår som en central del. Det foreslås derfor, at der iværksættes differentierede tilbud, så borgerne mødes med et relevant og individuelt tilpasset niveau af støtte og digitale muligheder bringes i spil til relevante. Følgende indsatser anbefales implementeret:

1. Digital søvnindsats: 'Hvil' app'en gøres bredt tilgængelig på kommunens hjemmeside og der oplyses løbende om tilbuddet på kommunens hjemmeside, SoMe osv. Erfaringerne viser, at HVIL i særlig grad har størst effekt blandt erhvervsaktive, ressourcefyldte borgere, mens andre målgrupper i mindre grad profiterer af tilbuddet. Et åbent og digitalt tilgængeligt tilbud er derfor målrettet til den målgruppe, som kan gennemføre søvn-interventionen uden støtte fra fagprofessionelle.
2. Individuel søvnvejledning: Flere borgere og medarbejdere opstartede hvil-appen med gennemførte ikke forløbet. Det anbefales derfor, at der etableres mulighed for personlig søvnvejledning til borgere fra 18 år ved certificeret søvnvejleder ved komplekse søvnproblematikker. Som en del af forløbet anvendes Hvil app'en, men brug heraf understøttes med personlige vejledning. Forløbet er 1-5 samtaler á 1 times varighed inkl. forberedelse, dokumentation og opfølgning. Samlet set ressourcer svarende til 4 -7 timer per borger per forløb.
3. Søvnmodul i eksisterende kronikerforløb: I dag er der begrænset søvnvejledning i Kommunens forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom (gruppeforløb). Det anbefales, at implementere søvnvejledning og undervisning i alle kronikerforløb fx til borgere med kræft, diabetes 2, KOL. Hvil app'en introduceres som en del af undervisningen og bliver dermed et supplement, borgerne kan benytte – men samtidig få råd og vejledning fra sundhedsprofessionelle, som en del af deres forløb.

For at sikre rette tilbud gives til de rette borgere på det rette tidspunkt, anbefales det at den overordnede søvnindsats forankret i kommunens Sundhedsafdeling (Sundhedsrådgivningen). Dette vil i opstarten kræve udvikling af koncept, materialer og en tovholder for indsatsen.

Hvis der skal arbejdes videre med en erfaringerne fra den håndholdte søvnindsats, målrettet unge mhp. en unge-søvnindsats, så kræver det yderligere afdækning af unges behov og fælles beskrivelse og rammesætning af mulige indsatser på tværs af kommunens centre, herunder fx. Omsorg og Sundhed, Børn - unge og Familier og Social og Arbejdsmarked. Det kan derfor anbefales, at der nedsættes en arbejdsgruppe på tværs af de 3 centre, som belyser dette.

Lovgrundlag

Sundhedsloven § 119.

Økonomiske konsekvenser

Jævnfør budgetaftalen for 2023 er der årligt bevilget 0,5 mio. kr. til at understøtte aktiviteter i forbindelse med udmøntning af sundhedspolitikken "Sammen om sundhed - Odsherred i bevægelse". Der blev heraf i 2024 afsat 55.000 kr. til afprøvning af Individuelle online søvnforløb (Hvil) og 75.000 kr. til håndholdt søvnindsats.

Omkostninger til fremtidens søvnindsats:

Digital søvnindsats via Hvil app'en: årlige omkostninger på 30.000 kr. ved en forpligtelse på 3 år + kommunikationsindsats, svarende til ca. 15 timer årligt, svarende til 4.500 kr. De 30.000 kr. finansieres af kommunens AI og velfærdsteknologi-pulje og kommunikationsindsatsen på 4.500 kr. årligt finansieres indenfor sundhedsafdelingens eksisterende budgetramme.

Implementering af søvnvejledning i eksisterende kronikerforløb: implementeres indenfor Sundhedsafdelingens eksisterende budgetramme.

Afprøvning af Individuel søvnvejledning: Omkostninger svarende til 2.500 kr. pr. borgerforløb, og estimeret med 35 borgere årligt til samlede omkostninger på 87.500 kr.

Det foreslås, at afprøvning af individuel søvnvejledning for voksne i 2026 finansieres ved, at der afsættes 87.500.00 kr. af sundhedspolitikens midler for 2026. Det betyder en disponering af næste års sundhedspolitik midler.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Søvnproblemer er udbredt, og langvarige søvnproblemer er forbundet med øget risiko for at få sygdomme. Der er samfundsmæssige omkostninger forbundet med søvnproblemer, bl.a. øget medicinforbrug, øget antal konsultationer hos egen læge, nedsat produktivitet og øget fravær fra arbejde. En målrettet kommunal søvnindsats kan bidrage til forebyggelse, øget trivsel og reduktion af sundhedsudgifter på længere sigt.

Udtalelser og høring

Indstilling

Direktøren indstiller til Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, at

1. Tage evalueringen af Håndholdt søvnindsats målrettet ungegruppen til efterretning.
2. Beslutte implementering af:
 1. Digital søvnindsats via 'Hvil'-appen via finansiering af kommunens AI og velfærdsteknologi-pulje.
 2. Afprøvning af Individuel søvnvejledning for voksne i 2026 ved anvendelse af sundhedspolitikens midler.
 3. Søvnmodul i forebyggelsesforløb til borgere med kronisk sygdom indenfor eksisterende budgetramme.
3. Beslutte om tværgående søvnindsats målrettet unge skal afdækkes og videreudvikles i en arbejdsgruppe på tværs af Center for Omsorg og Sundhed, Børn, Unge og Familier; og Social og Arbejdsmarked.

Beslutning

Ad 1. Taget til efterretning.

Ad 2. Udsat til beslutning efter udmøntningen af ad 3.

Ad 3. Besluttet.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Bilag

Bilag 1. Evaluering håndholdte søvnforløb unge 15+år

Punkt 150: Genoptaget - Beredskab – serviceniveauer for tre dages beredskab

14.00.08-A00-25-1

Kompetence

Byrådet via Økonomiudvalget via Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget og Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Beslutningstema

Beslutte serviceniveauet for et tredages beredskab for borgere på døgntilbud (plejecentre og voksensocialdøgntilbud) og for borgere, som får besøg af Hjemme- og Sygeplejen eller som får socialpædagogisk støtte i eget hjem.

Sagens opståen

Den 10. april 2025 præsenterede ministeren for samfundssikkerhed og beredskab et nyt nationalt risikobillede (NRB 2025), der opsummerer de største risici, som stat, kommuner og regioner skal rette deres opmærksomhed på i beredskabsplanlægningen. Sammenlignet med NRB 2022 er der i NRB 2025 tilføjet nyt om hhv. sikkerhedspolitiske risici og trusler, klimaforandringer samt energimangel.

Samtidig sendte Styrelsen for Samfundssikkerhed et brev til kommunerne med en opfordring til kommunerne om at styrke beredskabsplanlægningen. På baggrund af brevet har [KL udsendt fem anbefalinger til kommunernes beredskabsplanlægning](#). KL's anbefalinger tager afsæt i de anbefalinger, som Beredskabsstyrelsen sendte ud i 2024 om, at alle borgere bør have mad og drikke m.v. til at kunne klare sig i tre dage i tilfælde af nødsituationer.

Administrationen fremlægger med denne sagsfremstilling et forslag til Odsherred Kommunes serviceniveau for et tre dages beredskab for borgere på døgntilbud (plejecentre og voksensocialdøgntilbud) og for borgere, som får besøg af Hjemme- og Sygeplejen eller som får socialpædagogisk støtte i eget hjem.

Sagsfremstilling

Beredskabsstyrelsen har i 2024 udsendt pjecen *Forberedt på kriser* (jf. bilag) til alle husstande i Danmark. Myndighederne anbefaler, at alle husstande kan klare sig selv i tre døgn, hvis en krise rammer. Pjecen indeholder konkrete anbefalinger til, hvordan man som borger kan sammensætte sit hjemmeberedskab, så man kan klare sig i tre døgn under en større krise eller katastrofe.

For borgere, som bor på døgntilbud (plejecentre og voksensocialdøgntilbud) og for borgere, som får besøg af Hjemme- og Sygeplejen eller som får socialpædagogisk støtte i eget hjem, har administrationen udarbejdet en overordnet ramme for serviceniveauet i et tredages beredskab, så disse borgere kan føle sig informeret om, hvad de kan forvente, at kommunen hjælper med, hvis en krisesituation skulle opstå.

Fastlæggelsen af serviceniveauet skal også kommunikeres til de berørte borgere samt til de medarbejdere, der har deres daglige samarbejde med de berørte borger, og som derfor også har brug for at have den nødvendige viden om kriseberedskabet.

For borgere på døgntilbud (plejecentre og voksensocialdøgntilbud)

For borgere på døgntilbud (plejecentre og voksensocialdøgntilbud) er ansvarsfordelingen således:

- Det er den enkelte borgers egen opgave at sørge for at have lygte, batterier og tæpper
- Det er døgntilbuddenes opgave at have et mindre ekstralager af lygter, batterier og tæpper
- Det er døgntilbuddenes opgave at have styr på resten, dvs. på indkøb, opbevaring og udskiftning af – og overblik over – mad, vand, medicin, værnemidler og førstehjælp

For borgere, som får besøg af Hjemme- og Sygeplejen eller som får socialpædagogisk støtte i eget hjem

For borgere i eget hjem, som får besøg af Hjemme- og Sygeplejen eller som får socialpædagogisk støtte, er ansvarsfordelingen således:

- Det er den enkelte borgeres egen opgave at have et hjemmeberedskab, jf. pjecen *Forberedt på kriser*, jf. bilag
- Det er tilbuddenes opgave at formidle dette til borgere og pårørende, så alle parter ved besked og kan rådgive om, hvad det indebærer at anskaffe et hjemmeberedskab
- Det er tilbuddenes opgave at have et mindre lager af nødportioner af vand og mad, som borgere i denne gruppe kan få hjælp af i nødtilfælde

Princip om lokalt kriseberedskab

For at være klædt godt på til en krisesituation forudsættes der et stærkt samarbejde om beredskabsplanlægningen, og det er et generelt princip for kriseberedskabet i Odsherred Kommune, at det skal være lokalt forankret. Det vil sige, at beredskabet af mad, vand, medicin, værnemidler m.v. til de tre døgn skal være opbevaret på hver enkel lokalitet, så der ikke skal tænkes på transport mellem lokaliteter i en krisesituation, men i stedet bruges kræfter på at hjælpe borgerne, hvor de har hjemme.

Det er en central koordineringsopgave at samle informationer om status for de lokale beredskaber på døgnstederne - og følge op på at disse er iværksat og indkøbt senest 1. september 2025.

At opretholde fortsat drift i tilfælde af langvarige kriser eller katastrofer indebærer en del yderligere handlinger end ovenstående. Det gælder fx inden for fx it-beredskab, klimaberedskab og sundhedsberedskab. Det er der selvstændige kriseplaner for.

Lovgrundlag

Økonomiske konsekvenser

Det er tilbuddenes egne budgetter, der skal bekoste det indkøb, som viser sig nødvendigt for tilbuddene at indkøbe i forbindelse med det tredages beredskab. Det er herunder en opgave at tage hensyn til, at der også er personale på arbejde i en krisesituation, og måske mere personale på arbejde end normalt, og at de også har behov for vand, mad, varme med videre.

Der bliver p.t. også arbejdet på at sikre døgnsteder yderligere i forhold til strømsvigt. Der er udarbejdet et budgetønske om generatorer (anlæg og drift) til alle lokaliteter. Afklaring forventes i forbindelse med budgetvedtagelsen 2025.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Udtalelser og høring

Høringssvarene fra Handicaprådet, Ældrerådet og Rådet for socialt udsatte fremgår af bilagene.

Indstilling

Direktionen indstiller til Byrådet via Økonomiudvalget via Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget og Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget at:

1. godkende de foreslåede serviceniveauer for et tredages beredskab for borgere på døgntilbud (plejecentre og voksenalderdøgntilbud) og for borgere, som får besøg af Hjemme- og Sygeplejen eller som får socialpædagogisk støtte i eget hjem.

Beslutning fra Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, den 12. august 2025, punkt 102:

Indstillet.

Beslutning fra Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget, den 13. august 2025, punkt 124:

Ad 1) Indstillet.

Fraværende:

Per Skou Larsen (V)

Beslutning fra Økonomiudvalget, den 26. august 2025, punkt 178:

Indstillet.

Fraværende:

Niels Nicolaisen (V)

Beslutning fra Byrådet, den 2. september 2025, punkt 136:

Udsat.

Bemærkning fra administrationen november 2025

[Byrådet sendte den 2. september 2025](#) sagen om beslutning af serviceniveauer for tredages beredskab i høring hos de tre råd, som har afgivet høringssvar.

Sagen er genoptaget i Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget og Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget for at give udvalgene mulighed for at forholde sig til høringssvarene. Indstillingen er uændret.

Høringssvarene er vedlagt som bilag. På baggrund af høringssvarene har administrationen nedenstående bemærkninger.

- Høringssvarene viser et behov for, at serviceniveauerne for det tredages beredskab bliver fulgt op af en egentlig plan for det tredages beredskab, som tager højde for borgere i eget hjem, som har elektriske hjælpemidler, borgere med handicap og borgere på væresteder.
- Høringssvarene peger på, at planen bør indeholde:
 - Instrukser udarbejdet med det formål, at medarbejdere, der arbejder med borgere i målgruppen, er klædt godt på til opgaven.
 - Kommunikation til borgere i eget hjem, om hvad de kan forvente ved strømsvigt.
 - Kommunikation til og med civilsamfundet om, hvordan vi hjælper hinanden i tilfælde af kriser
- Planen for tredages beredskab ligger under Sundhedsberedskabsplanen, som p.t. er under revidering. Sundhedsberedskabsplanen, inkl. en plan for de tredages beredskab, vil blive sendt i høring i de tre råd, når der foreligger et udkast.

Administrationen bemærker også, at Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab sammen med KL og Danske Regioner i slutningen af oktober 2025 har offentliggjort anbefalinger for beredskabet for sårbare borgere, som vil blive indarbejdet i Sundhedsberedskabsplanen.

På baggrund af vedtagelsen af budget 2026-29 er der iværksat indkøb af powerbanks til alle lokaliteter.

Beslutning

Indstillet.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Bilag

Høringssvar Rådet for socialt udsatte i Odsherred Kommune 23. oktober 2025

Høringssvar Ældrerådet 24. september 2025

Høringssvar Ældrerådet 22. oktober 2025

Høringssvar Handicaprådet 22. oktober 2025

Forberedt på kriser

NATIONALT-RISIKOBILLEDE-2025

Punkt 151: Orientering om anbefalinger fra netværksgruppen for rekruttering

81.04.00-G01-25-273

Kompetence

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Beslutningstema

Orientering om netværksgruppens arbejde og anbefalinger.

Sagens opståen

Netværksgruppen for rekruttering blev nedsat i starten af 2025 med det formål at komme med ideer til en styrket rekrutteringsindsats, så vi som organisation kan lykkes bedre med opgaven de kommende år. Gruppen har gennem året arbejdet med at omsætte viden og erfaringer til konkrete anbefalinger.

Sagsfremstilling

Arbejdet tog først og fremmest afsæt i Komponentens rapport *Den attraktive arbejdsplads*, som peger på de organisatoriske og kulturelle faktorer, der har størst betydning for at kunne tiltrække og fastholde medarbejdere. Rapportens indsigter om psykologisk tryghed, god onboarding og oplevet udvikling blev et centralt teoretisk fundament for gruppens arbejde.

Derudover blev perspektiverne fra publikationen *Fremtidens arbejdsmarked kalder!* brugt til at forstå de strukturelle forandringer på arbejdsmarkedet, herunder behovet for livslang læring og kompetenceudvikling på tværs af faggrænser.

Gruppen har også arbejdet med kommunens egne data fra den seneste 2-i-1-måling fra slutningen af 2024, som giver et billede af medarbejdernes oplevelse af kompetenceudvikling, trivsel og kompleksitet i opgaverne. Data derfra har koblet de overordnede tendenser til Odsherred Kommunes virkelighed.

Som led i arbejdet har gruppen desuden hørt oplæg m.v. fra andre kommuner og eksperter:

- HR-chefkonsulent Dorte Bjerregaard har præsenteret perspektiver på karriereveje og kompetenceudvikling med fokus på, at udvikling ikke kun handler om ledelse, men også om at kunne udvikle sig horisontalt
- Erfaringer - i form af en podcast fra Assens Kommunes, der arbejder med *employer branding* - har givet konkret inspiration til, hvordan en autentisk, medarbejderdrevet fortælling kan styrke kommunens samlede omdømme som arbejdsplads
- Psykolog og ph.d. Lars Lundmand bidrog med viden om rekruttering og udfordrede gruppen til at tænke i utraditionelle og mere fleksible rekrutteringsformer.

På baggrund af ovenstående drøftelser og indsigter er gruppen nået frem til de vedlagte anbefalinger for indsatser til at imødekomme organisationens rekrutteringsudfordringer og styrke evnen til at tiltrække, udvikle og fastholde medarbejdere.

Lovgrundlag

--

Økonomiske konsekvenser

--

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

--

Udtalelser og høring

--

Indstilling

Direktionen indstiller til Byrådet via Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget at:

1. tage orienteringen til efterretning og sende anbefalingerne videre til det nye byråd.

Beslutning

Taget til efterretning og sendt videre til det nye byråd, herunder med en anbefaling af at det nye byråd får en drøftelse af politikernes rolle i organisationen i forbindelse med arbejdsmiljø og arbejdsklima.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Bilag

Anbefalinger fra Netværksgruppen for Rekruttering (3)

Punkt 152: Personaleomsætning 1.11.2024 - 31.10.2025

81.00.00-G01-25-21

Kompetence

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Beslutningstema

Orienterer om personaleomsætningen i Odsherred Kommune i perioden 1. november 2024 til 31. oktober 2025.

Sagens opståen

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har bedt om data på personaleomsætningen i Odsherred Kommune. Personaleomsætningen har også været præsenteret i Chefgruppen ultimo oktober.

Sagsfremstilling

Som det fremgår af bilaget, har Odsherred Kommune i perioden 1. november 2024 til 31. oktober 2025 haft en personaleomsætning på 16,7 % for den samlede organisationen.

Personaleomsætningsprocenten er beregnet ved at dividere antallet af fratrådte med gennemsnittet af antallet af aktive i enheden primo og ultimo. Personaleomsætningsprocenten er kun beregnet for afdelinger med mere end to ansatte både primo og ultimo, da små ændringer ellers kan give meget høje omsætningsprocenter.

En tommelfingerregel er, at en passende personaleomsætning er på mellem 10-15 %. Personaleomsætningen for Odsherred Kommune som helhed er i de seneste 12 måneder 16,7 % og må derfor betragtes som nogenlunde passende, dog til den høje side. Der er arbejdspladser, der ligger under, og der er arbejdspladser, der ligger væsentligt over gennemsnittet.

En passende personaleomsætning på mellem 10-15 % er med til at sikre, at frisk viden og nye kompetencer og perspektiver bringes ind i organisationen, samtidig med at der fortsat er kontinuitet i arbejdet.

En personaleomsætning på under 10 % kan bidrage til stabilitet og kontinuitet i afdelingen og mindske rekrutterings- og oplæringsomkostninger. Men den kan også medføre risiko for stagnation og mindre udvikling i afdelingen samt medvirke til en risiko for, at der udvikles en kultur, hvor det kollegiale fællesskab kommer til at stå foran løsningen af kerneopgaven.

En høj personaleomsætning betyder, at organisationen både taber viden og erfaring, når mange medarbejdere "går ud af døren". Desuden medfører en høj personaleomsætning store omkostninger til ansættelse, udvælgelse og oplæring/uddannelse af nye medarbejdere. Og der kan være risiko for en "smitteeffekt", hvor en medarbejders eller leders fratræden kan føre til, at arbejdspladsen bliver præget af uro og usikkerhed, hvilket kan føre til, at der er flere, der søger væk.

I bilaget fremgår det, at nogle enheder/afdelinger er registreret med en høj personaleomsætning på +20 %. Nogle af disse enheder repræsenterer kun et mindre antal medarbejdere, hvilket betyder, at hvis 4-6 medarbejdere fratræder, så bliver personaleomsætningsprocenten meget høj. Se fx Tengslemark Specialbørnehave, hvor der er 20 medarbejdere og en personaleomsætningsprocent på 25,0 %, eller Thorshøj-Væksthuset hvor der er 16 medarbejdere og en personaleomsætningsprocent på 31,3 %.

Andre enheder repræsenterer en stort antal medarbejdere fx:

- Familieafdelingen 22,9 % (19 er fratrådt ud af et gennemsnit på 83 medarbejdere i perioden)
- Hjemme- og Sygeplejen 25,1 % (81 er fratrådt ud af et gennemsnit på 323 medarbejdere i perioden)
- Plejecentret Solvognen 27,6 % (12 er fratrådt ud af et gennemsnit på 44 medarbejdere i perioden)
- Odsherred Madservice 37,7 % (20 er fratrådt ud af et gennemsnit på 53 medarbejdere i perioden)

Odsherred Kommune oplever rekrutteringsudfordringer inden for visse fagområder, og de kommende års forventelige arbejdskraftudfordring betyder øgede krav til, at arbejdspladserne både kan tiltrække nye medarbejdere og tilknytte de medarbejdere, der allerede er ansat. I den målrettede indsats for at forebygge og nedbringe sygefraværet samt forbedre arbejdsmiljøet på kommunens arbejdspladser (se bl.a. budgetforliget for 2026-29) vil det være relevant kontinuerligt at

anvende personaleomsætningstallene - sammen med andre data - som markører for, i hvilken grad afdelingerne lykkes med at tilknytte medarbejdere i et passende omfang.

Lovgrundlag

Økonomiske konsekvenser

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Udtalelser og høring

Indstilling

Direktøren indstiller til Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget at:

1. tage orienteringen om personaleomsætningen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende:

Erik Winther (N)

Bilag

Personaleomsætning 1.11.2024 - 31.10.2025

Punkt 153: Årshjul

00.22.04-G01-22-931063

Kompetence

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Beslutningstema

Tage orienteringen om årshjul til efterretning.

Sagens opståen

Skabe sagsoverblik for kommende møder i udvalget.

Sagsfremstilling

Via årshjulet får udvalget løbende et overblik om, hvilke sager der er på de kommende udvalgmøder. Årshjulet vil være på som fast punkt på dagsordenen og opdateres løbende mellem udvalgmøderne med sager samt udvalgsaktiviteter.

Årshjulet fremgår af bilag.

Indstilling

Direktøren indstiller til Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget at:

1. tage orienteringen om årshjul til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Årshjul for TSF 2025 - december

Punkt 154: Underskriftside

00.22.04-G01-22-931139

Kompetence

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend.

Beslutning

Godkendt.